

FOTO: HUMANISTISK SAMFUND / MIKKEL P. AGAARD

Åbningsceremoni var en stor succes

AF
**CHRISTOFFER,
PAULSEN**
REDAKTIONEN

21 medlemmer fra begge fløje i Folketinget deltog, da Humanistisk Samfund for andet år i træk bød velkommen til det nye folketingsår med en sekulær ceremoni.

En klokke ringer. Travlheden brydes af stilhed.

HS' forperson Lone Milkær træder frem på scenen i Christiansborgs hofteater og byder velkommen til en humanistisk fejring af demokratiet. Det sker med med ordene: »Vi har alle et sted at høre til.« Højtidelighed uden det religiøse!

Kort forinden blev der sunget salmer ikke så langt derfra. Nu samles stemmerne om Ludvig Holsteins "Det lysner over agres felt" og Hans V. Kaalunds "Jeg elsker den brogede verden" under ledelse af Kaya Brüel, som også synger "Drag ud" fra vores sangkonkurrence sidste år.

Skuespiller Stine Stengade læste poetiske fabler af Leonardo da Vinci. Blandt andre en fabel om, at det gode kommer til den som venter: En sulten myre laver en aftale med et hvedekorn om ikke at spise

det, men at plante det, for så næste år at kunne komme tilbage til en hel aks.

Forfatter Torben Sangild samlede tråden op i sin tale om oplysning og tillid:

»Myren i Leonardo Da Vincis historie havde tillid til hvedekornet og formåede at tænke langsigtet, altså ansvarligt. Det kom alle de andre myrer i tuen til gode. Lad myren og hvedekornet være vores forbilleder.«

Gæstelisten bød på flere nye ansigter, og i år var begge politiske fløje repræsenteret. Selvom venstre fløjen var tydeligst i sin opbakning til arrangementet, kunne HS i år byde velkommen til folketingsmedlem Heidi Bank fra Venstre.

Læs mere på de følgende sider ►

- Mit lille startkick

Politikere er glade for ceremoni

Af Christoffer Paulsen

- Det her er jo fedt indhold. Det er mit lille startkick. Det er et fedt arrangement, lyder det fra SF's folketingsmedlem Karsten Hønge om Humanistisk Samfunds ceremoni ved Folketingets åbning.

- I det her hus er der så mange ceremonier, hierarki og stads. Nogle gange må man tænke lidt mere på indhold end på form, siger han.

Den sekulære åbningsceremoni byder

FOTO: HUMANISTISK SAMFUND / MIKKEL BÆKGAARD

mangfoldigheden velkommen. Præmissen er, at du er menneske - uanset livssyn, hudfarve, seksualitet eller politiske orientering. Det sætter Uffe Elbæk fra Alternativet stor pris på.

- Jeg var her også sidste år. For mig giver det dyb mening, for det sætter tonen for det nye folketingsår. Det er en smuk ramme, der kan rumme alle livssyn, siger han.

Stinus Lindgreen (RV) sætter som tidligere formand for Ateistisk Selskab pris på en ikke-religiøs markering:

-Jeg har i flere år været imod åbningsgudstjenesten, så selvfølgelig var jeg ikke til den. Jeg tænkte, at det var oplagt for mig at være her. Det er jo en højtidelig dag. Det bør markeres, og det, i laver, er helt fantastisk. Det humanistiske - det som vi forhåbentligt alle sammen kan stå bag - det er den rigtige måde at markere noget så vigtigt som demokratiet.

Pia Kjærsgaard:

- Det er en kunstig ceremoni

Den tidligere folketingsformand var én af flere mf'ere, der blev citeret i pressen om Humanistisk Samfunds åbningsceremoni.

En sekulær åbningsceremoni ved siden af Folketingets traditionelle åbningsgudstjeneste imponerer ikke den nu tidligere folketingsformand Pia Kjærsgaard. Til Ritzau siger hun således, at hun ikke deltager i et »kunstigt« arrangement.

- Jeg synes, det er kunstigt, dette her. Man ønsker bare at få en besynderlig opmærksomhed om, at man er ateist. Det synes jeg ikke har noget med Folketingets åbning at gøre.

Flere trykte, netbaserede og elektroniske – landsdækkende såvel som re-

gionale – medier bragte historier om Humanistisk Samfunds ceremoni ved Folketingets åbning 1. oktober. Og her gav også folketingsmedlemmer, som var mere positive om ceremonien end Kjærsgaard, udtryk for deres holdning.

En af dem er SF's Karsten Hønge, der selv mener, at folketing og religion ikke har noget med hinanden at gøre.

- Men jeg tror, at vi alle kan leve med, at nogle går i kirke, og vi andre kan gå til Humanistisk Samfunds ceremoni, citerer Ritzau ham for at sige i en artikel bragt i flere medier.

Samme holdning har Alternativets Uffe Elbæk, der selv ønsker kirke og stat adskilt.

- Jeg har respekt for, at andre går til gudstjenesten. Men helt grundlæggende synes jeg, at man skal festligholde åbningen med et arrangement, der inkluderer alle, siger han.

Blå politiker vakte interesse

Flere medier interesserede sig også for, at for første gang deltog et borgerligt folketingsmedlem i den sekulære ceremoni.

For Heidi Bank (V) blev dagen derfor lidt ekstra travl med at besvare henvendelser fra journalister.

»Det som jeg så som det mest naturlige i verden, at takke ja til en invitation fra en forening, har gjort at dagen har været lidt ekstra travl med at besvare henvendelser fra journalister,« skriver hun på Facebook.

- Jeg ser det som en selvfølge, at vi skal være nysgerrig på hinanden og vores forskellige ståsteder, er Heidi Bank citeret for at sige og fortsætter:

- Vi skal ikke være ens, det vil blive alt for kedeligt. Derfor deltager jeg med den største selvfølgelighed i såvel den traditionsrige gudstjeneste i Slotskirken og i Humanistisk Samfunds åbningsceremoni.

Og det var netop samme holdning, HS' forperson Lone Ree Milkær gav udtryk for i en reportage fra ceremonien, som Danmarks Radios 'Kulturen på P1' bragte:

- Ceremonien er ikke venstreorienteret. Den er et humanistisk og i virkeligheden liberalt projekt, fordi det handler om lige respekt for livssyn.

- Også når vi taler om store ting som demokrati, ansvar og samfund er det vigtigt, at også ikke-religiøse har et rum at gå ind i, sagde Lone Ree Milkær blandt andet.

t-

HS' forperson Lone Ree Milkær bød velkommen til »en lille halv times humanistisk eftertænk-somhed« i anledning af starten på det nye folketingsår.

FOTOREPORTAGE: MIKKEL BÆKGAARD

Skuespiller Stine Stengade læste fabler af humanisten Leonardo da Vinci. Netop i år er det 500 året for hans død.

Sangeren Kaya Brühl sang for til fællessange og fremførte sangen »Drag ud,« der deltog i HS' sang-konkurrence sidste år.

Forfatteren Torben Sangild talte om demokrati og ansvar.

21 folketingsmedlemmer deltog i den humanistiske åbningsceremoni. Her forrest Enhedslistens Eva Flyvholm og Christan Juhl.

FOTO: FOLKETINGET/CHRISTOPHER REGILD

Nyt folketingsår...

Er HS slået tilbage – eller frem – til start?

AF
OLE WOLF,
TALSPERSON

Efter folketingsvalget i juni har partierne rykket rundt på ordførerskaberne. Det stiller HS i en helt ny situation.

For fire år siden – efter folketingsvalget i 2015 – havde Humanistisk Samfund kun begrænsede kontakter til partiernes ordførere på vores interesseområder.

Da valget blev udskrevet i begyndelsen af maj i år, kendte alle kirkeordførere imidlertid vores ønske om ligestilling af religiøse og ikke-religiøse livssyn.

Nu har vi så fået et nyt folketing og en ny regering. En række af de ordførere, vi havde kontakt med, genopstillede ikke, mens andre ikke blev genvalgt. Og andre politikere har fået andre ordførerskaber, fordi deres parti fik flere mandater.

Det er en ny start for os. Spørgsmålet er så, om det er en start som i Ludo, hvor

man bliver slået tilbage. Eller om det er som i Matador, hvor man scorer kassen for at rykke frem til start.

Ligestilling af livssyn

I dag har trossamfund privilegier. Primært kan de foretage vielser med juridisk gyldighed. Det kan vi ikke. Vi synes det er forkert, at staten på den måde siger, at et livssyn uden guder er mindre fint.

Inden folketingsvalget gjorde det daværende kirkeudvalg sig en del overvejelser om, hvorvidt man skulle ligestille tros- og livssynssamfund. Udvalget holdt en høring på Christiansborg og tog på studietur til Norge.

Nu er alle kirkeordførerne skiftet ud. Vi er dog ikke helt slået tilbage til start. Vi har allerede holdt møder med ordførerne fra fire partier og diskuteret, hvordan det tidligere arbejde kan bruges fremover. Det bliver vores store mærkesag i denne valgperiode, og hvis vi gør en indsats, er det muligt, at vi opnår ligestilling.

Folkeskolen

På folkeskoleområdet er der virkelig brug for at gøre en indsats. Det nuværende kristendomsfag klæder ikke vores børn godt nok på til at begå sig i en verden, hvor religion fylder mere, og hvor de forskellige religioner er i konstant forandring.

I de seneste uger har vi heldigvis op-

levet, at religionslærerforeningen har forslået, at kristendomskundskab skal erstattes af et andet fag. Det har flere af regeringens støttepartier bakket op.

Vi regner med at bruge en del tid på folkeskolen i de næste fire år, men det er en stor opgave, som kræver, at mange bidrager til at løfte den – og her står vi kun ved starten.

Adskillelse af kirke og stat

Humanistisk Samfund går ind for, at stat og kirke skal adskilles. Et vigtigt skridt på vejen kan være, at statens tilskud til folkekirken målrettes samfundsopgaver.

I dag betaler staten 40 procent af præsternes løn, og betaler dermed til ét bestemt trossamfunds forkyndelse. Før valgkampen foreslog Socialdemokratiets afgående kirkeordfører Karen Klint, at dette skulle ændres. Vi er imidlertid usikre på, om der efter valget er interesse for at rejse sagen blandt et folketingsflertal, men vi står på spring, hvis sagen kommer ud af starthullerne.

Med andre ord: Der er nok at tage fat på.

Selv om der har været stor udskiftning blandt ordførerne i Folketinget, så kan vi mærke, at mange regner vores sager som væsentlige og at vi har et omdømme som en troværdig og saglig organisation.

Vi er langt fra slået tilbage til start.

Vigtigt at sætte fokus på forfølgelse og vold

AF
LONE REE MILKÆR,
FORPERSON,
HUMANISTISK
SAMFUND

HS var medarrangør af seminar på FN's »Mindedag for ofre for voldshandlinger på grund af religion eller overbevisning.«

En ny rapport fra Pew Research Center viser, at der i 2012 var tre lande i verden, hvor ikke-religiøse forfølges på den ene eller den anden måde. Enten på grund af deres manglende religion eller på grund af deres tilvalg af andre værdier, fx humanistiske. I 2017 var det tal steget til 23 lande!

Ifølge undersøgelsen drejer det sig om statslig forfølgelse i 14 lande og social forfølgelse i 13; og ja, det giver mere end 23, fordi der er tale om både social og statslig forfølgelse i fire lande: Egypten, Malaysia, Maldiverne og i Kenya.

Ikke-religiøse er en af de grupper, som i stigende og alarmerende grad er udsat for forfølgelse. Ifølge Humanists Interna-

tionals »Freedom of Thought Report« fra 2018 er frafald fra religion strafbart med dødsstraf i 12 lande og 71 lande har stadig straf for blasfemi.

Derfor var Humanistisk Samfund sammen med Folketingets Tværpolitiske Netværk for Tros- og religionsfrihed, Dansk Institut for Menneskerettigheder, Folkekirkens Mellemkirkelige Råd og Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling arrangør af et seminar på FN's mindedag for ofre for voldshandlinger på grund af religion eller overbevisning.

22. august i år var første gang, FN mindes ofre for netop denne type voldshandlinger. Og at have en gruppe, der er så forskelligartet i arrangementskomiteen, sender et stærkt signal. Det kan godt være, at vi har forskellige livssyn, men vi er enige om, at ingen skal forfølges på baggrund af dette.

Mange eksempler på forfølgelse

På seminaret var der bl.a. fokus på uighurerne, som er et muslimsk mindretal i Kinas Xinjiang-provins.

Hvis staten skønner, at uighurerne lever et liv præget for meget af lokale skikke, kan de risikere, at der flytter en Han-kin-eser ind i deres hjem og holder øje og rapporterer om familiens liv. Det skønnes at ca. 120.000 uighurer er interneret i gen-

opdragelseslejre, hvor der er rygter om sterilisering af kvinder.

Eksemplerne på forfølgelse eller drab på baggrund af anklager om blasfemi, frafald fra religion eller lignende er desværre utallige.

I Saudi-Arabien blev Raif Badawi i 2013 idømt ti års fængsel og 1.000 piskeslag for at stå bag websiden Free Saudi Liberals.

Mashal Khan blev dræbt af medstuderende på et pakistansk universitet. Universitetsledelsen havde spredt rygter om, at han skulle undersøges for anklager om blasfemi og det udløste en lynching.

H. Farook var en indisk ex-muslim, som blev stukket ned på gaden af fire mænd, som var sure over hans facebook-poster om ateisme og Yameen Rasheed blev stukket ned i sin lejlighed af ukendte gerningsmænd, fordi han skrev en sekulær blogg på Maldiverne. Alle i 2017.

Medlem af bestyrelsen i Humanists International, pakistanske Gulalai Ismail, fik fratrækt sit pas og er forfulgt i hjemlandet, bl.a. på baggrund af sit arbejde som aktiv humanist. Hun er nu i USA, hvor hun søger asyl.

Det er både vigtigt og nødvendigt, at der sættes fokus på forfølgelse på baggrund af livssyn, og Humanistisk Samfund er stolt af at have været med til at gøre netop det med et arrangement som dette.

Smyk dig med »Happy Human«

Humanistisk Samfund har fået fremstillet en serie specielle logo-smykker hos guldsmed Ghita Ring på Frederiksberg.

Udgangspunktet for smykkerne er den velkendte "happy human," der er humanisternes internationale symbol, og fås i mange forskellige designs i forretningen: Fra en lille reversnål til jakken og ørestikkere til en stor broche.

Alle smykkerne fås i mat sølv, sort oksyderet sølv eller forgyldt sølv. Hvis man ønsker noget andet, er man desuden altid velkommen på værkstedet, Gl Kongevej 125 på Frederiksberg.

- I udarbejdelsen af smykkerne ønskede vi enkelhed og samtidig et klart budskab - og det syntes vi er nået, siger Ghita Ring.

- Et af vores største arbejdsfelter i forretningen er vielsesringe, hvor folk f.eks. kommer forbi og får lavet nye designs af de gamle arvesmykker. Men specialopgaver, som denne for Humanistisk Samfund, er et andet stort arbejdsfelt, fortæller guldsmeden.

Design og smykker ligger hende nærmest i blodet. Hun er selv tredje generation af guldsmede og har haft sit gamle arbejdsbord på Gl. Kongevej i næsten 30 år.

karin

Guldsmed Ghita Ring har skabt en serie smykker til Humanistisk Samfund.

1

Hvert enkelt smykke er savet ud af en sølvplade.

2

De smykker, der skal have fx ørestikker, loddes. Den lille stik loddes fast med sølv, som er legeret til et lavere smeltepunkt. På den måde er hele smykket sølv, selvom der kan være mange lodninger.

3

Når smykket er savet ud og loddet færdigt, bliver det slebet og poleret for at få den ønskede finish.

Se flere HS-smykker og køb på webshop:
www.kortlink.dk/g-ring/22t28
eller i butikken Gl Kongevej 125 på Frederiksberg.

- Med donationer kan vi gøre endnu mere

AF
STEEN TIMMERMANN,
REDAKTIONEN

Flere aktiviteter, mere synlighed og en stadig mere professionel organisation koster. Derfor kan HS godt bruge flere donationer, opfordrer landskassereren.

Med flere medlemmer ruller flere kontingent-kroner ned i kassen hos Humanistisk Samfund.

Blot i år har foreningen fået omkring 500 flere medlemmer. Og det glæder selvsagt foreningens landskasserer Peter Tranders.

- Vi har brug for hver én krone – og mere til, slår han fast.

For samtidig med at foreningen vokser, stiger også mængden af aktiviteter. Desuden bliver foreningen stadig mere professionel: De frivillige omkring ceremonierne skal uddannes og med nu to ansatte på sekretariatet stiger også de økonomiske forpligtelser.

Derfor er frivillige økonomiske bidrag fra medlemmer – oveni kontingentet – og fra sympatiserende, ikke blot særdeles kærkomne. De er også med til at udvikle aktiviteterne, påpeger landskassereren.

- De frivillige bidrag gør det muligt for os at lave det ekstra, vi ellers ikke ville have råd til. Vi vil jo fx gerne være endnu mere synlige, have endnu flere frivillige, holde endnu flere ceremonier og øge vores indflydelse. Det kræver alt sammen, at vi styrker aktiviteter og markedsføring, siger han.

I øjeblikket modtager Humanistisk

Samfund mellem 100.000 og 150.000 kroner i donationer om året. De luner rigtig godt i kassen, men som ansvarlig for foreningens økonomi, kunne Peter Tranders godt ønske sig endnu flere bidrag.

Uholdbart at trække på egenkapital
Sidste år – i 2018 – måtte Hovedbestyrelsen i Humanistisk Samfund trække på egenkapitalen i et planlagt underskud på knap 160.000 kroner. Pengene blev brugt på at markere foreningens ti års jubilæum.

- Det er selvfølgelig uholdbart i længden at tære på egenkapitalen, så den vej skal vi ikke gå alt for langt ned ad, slår Peter Tranders fast.

I år forudser han, at regnskabet ender med et mindre underskud, selvom budgettet ellers viser et lille overskud.

Derfor har Peter Tranders – der i sit

Fortsættes side 8 ►

FRIVILLIGE BIDRAG GIVER SKATTEFRADRAG

Frivillige bidrag til Humanistisk Samfund er godkendt af Skattestyrelsen og udløser derfor skattefradrag.

- Du kan få fradrag uanset beløbets størrelse. Alle bidrag – store som små – modtages med tak.
- Du får automatisk fradraget, hvis du har givet Humanistisk Samfund dit cpr-nummer.
- Fradragets værdi er ca. 26 procent. Hvis du fx giver 100 kroner, sparer du altså ca. 26 kr. i skat.
- Du kan højst få fradrag for 16.300 kr. i 2019.
- Selve kontingentet til Humanistisk Samfund er ikke fradragsberettiget.
- Du kan donere bidrag på www.humanistisksamfund.dk/giv-et-bidrag,
- hvor du enten kan give et éngangs-beløb eller tilmelde dig et fast månedligt træk.

- Med flere donationer vil vi kunne gøre ting, vi ellers ikke kunne gøre, siger landskasserer i HS Peter Tranders.

◀ - Med flere frivillige bidrag... (Fortsat fra side 7)

civile job udvikler it-systemer til netop økonomistyring – strammet de økonomiske tøjler og midlertidigt stoppet for udgifter, der ikke allerede er planlagt. Det sker mens han og sekretariatet er gået i gang med at granske økonomien minutiøst som forberedelse af det kommende års budget.

Men der er ingen fare på færde, tilføjer han, og foreningens likviditet er rigtig god.

- Vi har penge i kassen, men de er tildels bundet på forpligtelser såsom sikkerhed for lønninger og forudbetalte ceremonier. Derfor skal vi se nøje på, hvad vi bruger penge til.

Det betyder blandt andet øget styring af økonomien, og at alle grupper og lokalforeninger kommer til at operere med årlige budgetter.

Vil gerne gøre endnu mere

Folkemødet på Bornholm og ceremonien i forbindelse med Folketingets åbning er faste, men kostbare, aktiviteter, der til gengæld giver HS stemme og gør foreningen synlig.

En anden større udgift, der tegner sig i horisonten, er den humanistiske verdenskongres, som gæster København i 2023. Humanistisk Samfund er sammen med sine nordiske søsterorganisationer vært for kongressen, hvis forberedelse allerede er i gang.

- HS kommer ikke til at dække udgiften i forbindelse med kongressen alene, slet ikke. Men det bliver en fantastisk mulighed for, at vi selv markerer vores forening gennem forskellige initiativer og følge-arrangementer; først og fremmest i København, men helt oplagt jo også andre steder i landet, siger Peter Tranders.

- I det hele taget vil vi gerne gøre rigtig meget mere i foreningen; lave flere aktiviteter, holde informationsmøder rundt omkring i landet og gøre os endnu mere synlige. Det er klart, at med flere donationer kan vi gøre rigtig meget mere, som vi ellers ikke vil kunne.

HS har fået ny landssekretær:

- Spændende at understøtte andres arbejde

AF
CHRISTOFFER,
PAULSEN
REDAKTIONEN

HS' nye landssekretær trives med et travlt administrativt job - og udforsker i fritiden etiske og moralske dilemmaer.

Der er mange bolde i luften i en voksende organisation som Humanistisk Samfund.

Heldigvis trives Troels Barkholt-Spangsbo, der tiltrådte som ny landssekretær 1. august, i et administrativt arbejde med 20-50 e-mails om dagen, bogføringer, procedurer, der skal følges, og en lang række af forskellige praktiske opgaver.

- Jeg synes, det er superspændende at understøtte og koordinere andres arbejde, så de kan udføre det, så godt som muligt, siger Troels.

Han trives med de mange varierede opgaver og det ansvar, der følger med. Efter starten har han snart prøvet kræfter med mange af de forskellige typer af opgaver, der følger med stillingen.

Ligeså har Troels haft kontakt til mange af foreningens frivillige, hvilket giver ham god føling med hele HS, en organisation, som man i mødet med de frivillige kan mærke, at der er behov for, mener han.

- Humanistisk Samfund er vigtig. Hvis den ikke fandtes, ville der være mange fora, hvor kun religiøse var. Der ser jeg et stort behov.

Eksistentielle rollespil

Troels bor på Amager med sin partner og to tvillingsønner. Siden ungdommen har han været frivillig og politisk aktiv i forskellige organisationer.

Når pligterne ikke kalder, mødes han med kammeraterne om koncerter, brætspil og rollespil. Ikke om krig eller eventyr. Sådan var det måske engang, men i dag er emnerne nogle andre - mere eksisten-

Troels Barkholt-Spangsbo er ny landssekretær i Humanistisk Samfund.

tielle. Det kan være familiedramaer med afsæt i nordiske teaterstykker.

Sidst var det en rekonstruktion af en scene fra Thomas Vinterbergs film »Festen,« hvor sønnen til karakteren Helge Klingefeldt-Hansens 60-års fødselsdag afslører familiens grusomme familiehemmeligheder.

Sammen med vennerne udforsker Troels de etiske og moralske dilemmaer - om triumfer og skyggesider. En anden gang havde en kammerat skrevet en historie om oplevelsen at miste sin mor til demens.

- Det mest dragende for mig er den fælles historiefortælling og det levende rollespil. Det er en måde at lege med sine venner på og lave kreative ting, fortæller Troels.

På spørgsmålet, om han har noget humanistisk litteratur, der betyder noget særligt for ham, nævner han en grafisk novelleserie af Warren Ellis, »Transmetropolitan.«

Det er en dystopisk science fiction-fortælling om en journalist, der kæmper mod et korrupt styre. Historien er en kritik af det, der fjerner personlig værdi og ansvar. Det er vigtigt for Troels.

- Du er nok i dig selv. Individet har værdi i sig selv. Man har ansvar for sig selv, også i forhold til andre.

Begravelse inspirerer Nicolas til at blive et bedre menneske

AF
KARIN LILTORP,
REDAKTIONEN

puttede hende som barn, og hvor meget det havde betydet for hende. Det gjorde stort indtryk på mig. Nu fortæller jeg mine

egne børn det samme hver aften ved puttetid, fortæller Nicolas Kjerulf.

- Når jeg taler med de pårørende, føler jeg mig enormt beriget. Her får jeg på første hånd, og med stor kærlighed, fortalt historien om et unikt menneske. Det er meget lærerigt at høre, hvad de har

PORTRÆT • Som ceremonileder får Nicolas Kjerulf indsigt i pårørendes kærlighed til afdøde. Det inspirerer og beriger ham.

Nicolas Kjerulf er ny ceremonileder i Humanistisk Samfund. I maj blev han certificeret som én af syv nye begravelsesfrivillige.

Til daglig arbejder han som lektor på Københavns Professionshøjskole og bruger en stor del af sin fritid på sejlads. Og som far til tre børn har han indført et nyt putte-ritual – efter inspiration fra sin frivillige indsats med humanistiske begravelser.

- En ung kvinde fortalte mig, hvordan hendes nyligt afdøde far altid fortalte, at han elskede hende, hver aften når han

Det er godt at få hjælp til at fortælle, at din kæres liv gav mening.

Nicolas Kjerulf

værdsat hos den afdøde. Og det inspirerer mig til at blive et bedre menneske selv.

Hvorfor valgte du at uddanne dig til ceremonileder?

- Jeg var et sted i mit liv, hvor jeg havde lyst og overskud til noget frivilligt arbejde. Da jeg så, at HS søgte kandidater til cere-

◀ - Begravelse inspirerede...

(Fortsat fra side 9)

moniuddannelsen, kunne jeg mærke, at det skulle være nu.

- Jeg har selv mistet begge mine forældre og ved, hvor vigtigt det er at få sagt ordentligt farvel. At det er godt at få hjælp til at fortælle din kæres historie på en måde, som efterlader dig med en følelse af, at deres liv gav mening.

Hvad var det vigtigste, du lærte under uddannelsen?

- Det var nok, at jeg har et stærkt værdifællesskab med Humanistisk Samfund, og at det er nogle rigtig gode, kloge og søde mennesker, som arbejder i foreningen. Jeg føler mig meget hjemme i HS og uden den følelse, ville jeg ikke kunne repræsentere foreningen som ceremonileder.

- Af praktiske ting vil jeg pege på træningen i taleskrivning og -fremførelse, som det vigtigste. Begge dele er en stor kunst, som kræver øvelse. Til dagligt forelæser jeg for op til 100 studerende, men at tale til en begravelse er noget helt andet. Det var som at starte forfra.

Du har allerede afholdt to begravelser.

Hvordan oplevede du det?

- Jeg var meget nervøs til den første begravelse og kapellet var helt fyldt. Så det var grænseoverskridende, men heldigvis gik det godt. Det hjalp meget, at jeg var blevet superviseret under taleskrivningen, og der sad også en erfaren ceremonileder i kapellet; det hjalp på nerverne. I det hele taget er der stor opbakning og hjælp til os nye. Det er rigtig dejligt. Allerede ved den anden begravelse var der meget mere styr på nerverne. Men generelt oplever jeg faktisk, at jeg hjælper en masse mennesker med at få sagt ordentligt farvel til en elsket person. Det føles rigtig godt, og jeg er glad bagefter.

Var der noget, der overraskede dig?

- Hvor lang tid, det tager at skrive en ordentlig tale!

Er der noget, du frygter i forbindelse med afholdelse af fremtidige begravelser?

- Hvad nu hvis den afdøde var et dårligt menneske? Et dumt svin, som de pårørende blot er glade for at slippe af med? Det må være en svær situation, og en svær tale at skrive. Heldigvis tror jeg, at det er et meget usandsynligt scenarie.

Få ledige pladser til konfirmation 2020

Unge, der stadig overvejer, om konfirmationen næste år skal være humanistisk, skal skynde sig.

Af 480 udbudte pladser på konfirmationsholdene landet over næste år, er der nu kun ledige pladser i Hjørring og på Bornholm.

Konfirmandholdene i København, Gentofte, Roskilde, Ringsted, Aarhus, Aalborg og Odense melder alle om fuldt hus og flere steder er også ventelisterne fyldt op.

www.hs.dk/konfirmation

Hver anden dansker er åben for ikke-religiøse ritualer

Knap halvdelen af den danske befolkning er åben over for et ikke-religiøst ritual som fx humanistisk konfirmation. Og hvis de yngre generationers manglende tilhørsforhold til folkekirken fortsætter ind i voksenliv og alderdom, sætter det folkekirkens monopol på overgangsritualerne under pres.

Det skriver religionssociolog Mette Birla Krøll i en kronik i dagbladet Information på baggrund af en undersøgelse fra Analyse Danmark.

Men det betyder ikke, at danskerne er klar til at undvære folkekirken og de kristne traditioner, tilføjer hun:

- For flertallet føles det bare mest rigtigt at lade kirken stå for overgangsritualerne – også selv om man ikke ellers benytter kirken.

www.kortlink.dk/information/22t73

Sådan bliver du celebrant eller ceremonileder

Har du lyst til at lede humanistiske ceremonier, enten som celebrant ved navngivning eller bryllup eller som ceremonileder ved humanistisk begravelse? Måske har du lyst til at undervise humanistiske konfirmander eller blive 'humanistisk eksistentiel samtalepartner'?

Så skulle du overveje at deltage i Humanistisk Samfunds interne uddannelser.

Fra og med vinteren 2018-2019 har HS sat gang i en fælles uddannelsesplatform for sine ceremoni- og samtalefrivillige. Denne platform består af en række kursusmoduler eventuelt afsluttende med eksamination og certificering. Formålet er at give alle frivillige den samme base og at sikre kontinuitet og en vis effektivitet på tværs af de forskellige grupper og deres uddannelsesforløb.

Læs mere om uddannelserne og følg udbud af kurser:

www.humanistisksamfund.dk/intern-uddannelse-i-hs/

Kafé Mensch er genåbnet i København

Af Karin Liltorp

Kafé Mensch's genopståen som samtale-salon i København fandt sted en meget regnfuld mandag aften i september. Heldigvis var der flere, som havde trodsat regnen og dukkede op på Salonen på Østerbro for at snakke om »personlig frihed.«

Udgangspunktet var en kort introduktion til emnet, som efter 10 minutter blev afløst af samtaler ved bordene ud fra spørgsmål som: »I hvilke situationer i dit liv, har du følt dig ufri?« og »Hvilke

konsekvenser kan dine idéer om personlig frihed få for andres oplevelse af frihed?« Vi sørgede for at blande de fremmødte, da en af hensigterne med samtale-salonen er, at man får mødt nye mennesker og anderledes synspunkter.

De fremmødte fortalte både personlige historier, samt kom med filosofiske betragtninger. Især konsekvenserne ved frihed blev diskuteret: Kan man overhovedet føle sig fri i den verden vi lever i - og hvordan undgår man, at egen frihed får negative konsekvenser for andre?

Da nogle af de fremmødte havde boet mange år i udlandet, kunne de bidrage med syn på, hvordan danskernes frihed opfattes udefra - og i den forbindelse kom der samtaler igang om den danske mentalitet versus »andres.« Desuden kunne mange blive enige om, at en af forudsætningerne for at styrke den enkeltes frihed er, at vi allesammen bliver mere rummelige: Vi skal kunne håndtere mennesker, der har taget nogle helt andre valg, end vi selv, og opfører sig anderledes, end vi selv ville gøre. Frihed er også at kunne tale åbent, hvilket nogle gange medfører en risiko for at såre andre - og hvad vægter så højest: Ønsket om frihed eller ønsket om beskyttelse mod potentiel krænkelse?

Ikke overraskende endte aftenen uden en konklusion om, hvordan verden bør indrettes, men gjorde os måske endnu mere bevidste om, hvor komplekst det er at sikre et samfund, hvor alle får opfyldt deres behov. Forhåbentlig havde alle deltagerne en anderledes mandag aften, hvor de fik lidt inspiration - og vi er klar til at gentage succesen et par mandage til henover efteråret.

Professor Svend Brinkmann, Aalborg Universitet, blev sidste år den første modtager af Humanistprisen.

- Han er en stemme for ordentlighed, videnskabelighed, kritisk tænkning og fællesskab, lød det blandt andet i begrundelsen.

Indstil kandidater til Humanistprisen 2019

For anden gang uddeler Humanistisk Samfund i år »Humanistprisen.« Det sker 2. november i forbindelse med foreningens årsseminar for frivillige.

Prisen gives til én eller flere personer eller organisationer, der gennem deres virke har bidraget til humanismen. Det kan være nogen, der har forsvaret det enkelte menneskes ret til og ansvar for at forme sit eget liv og danne mening. Det kan være nogle, der aktivt har arbejdet for et bedre samfund baseret på værdier som udfoldelse af menneskers evner og muligheder, værnet om fornuft og frie valg eller fremmet fredelig sameksistens.

Indtil 26. oktober kan du indstille kandidater til prisen ved at sende en mail med begrundelse til kontakt@hs.dk. Skriv »Humanistprisen« i emnefeltet.

Forfulgt humanist er nu i sikkerhed

Gulalai Ismail (foto), bestyrelsesmedlem i Humanists International og forfulgt i hjemlandet Pakistan, er nu i USA, hvor hun venter at få asyl.

- De sidste par måneder har været forfærdelige. Jeg er blevet truet, chikaneret og er heldig, at jeg lever, siger hun.

- Jeg er enormt taknemmelig for den humanistiske familie rundt om i verden, der har rejst min sag. Humanists Internationals indsats var nøglen til at sikre, at myndighederne i Pakistan blev holdt ansvarlig.

Du kan støtte HI's arbejde for forfulgte humanister ved at donere penge til kampagnen »Humanists at Risk«:

www.gofundme.com/f/humanists-2019

Årsseminar for aktive

Lørdag 2. november holder Humanistisk Samfund årsseminar for foreningens aktive - og dem, der er på vej til at blive aktive med fx lokalforening eller ceremonier.

Fra kl 11-18 byder programmet på inspiration til aktiviteter og en udviklingsworkshop om at hverve og fastholde frivillige. Fra kl 18-21 er der spisning og underholdning af Anders Stjernholm.

Årsseminaret bliver holdt i Kulturhuset Indre By, Charlotte Amundsens Pl. 3 i København og alle modtager en invitation med program og oplysninger.

Er vi dannede?

I Danmark er vi generelt godt uddannede. Men er vi så også dannede?

Spørger man Wikipedia, får man at vide, at det mest udbredte dannelsesbegreb i Danmark er "en ... grundtvigsk dannelse, hvor almuen og de fragmenterede grupper i samfundet får fælles reference til historie, kultur og kristendom".

I ovenstående definition har kristendommen en fremtrædende plads, mens der ikke levnes plads til videnskaben. Andre definitioner af begrebet 'dannelse' lægger derimod vægt på almenkyldig viden og evnen til at bruge den.

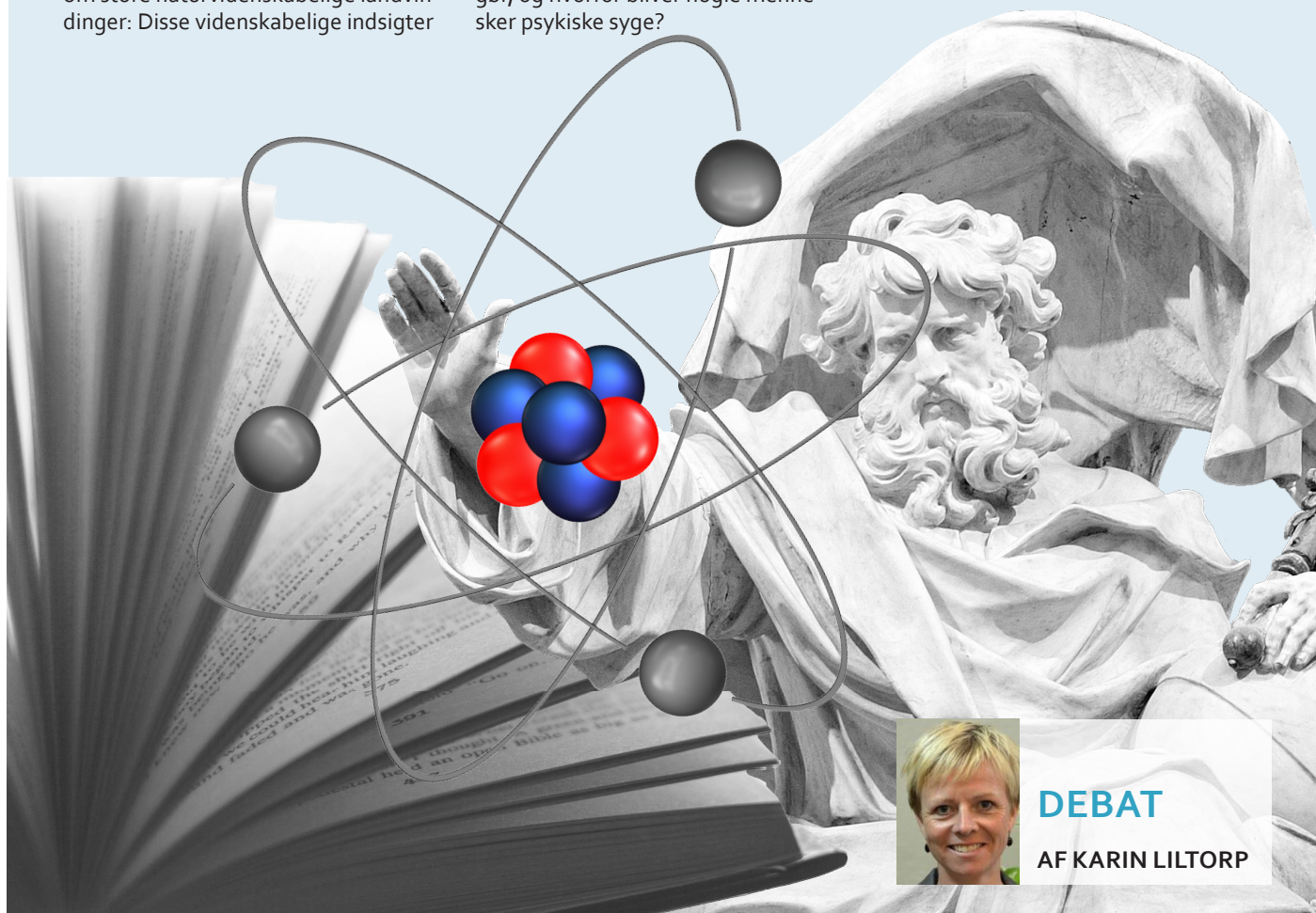
Som jeg ser det, burde indsigt i Johannesevangeliet ikke vægte højere på dannelsesbarometeret end viden om store naturvidenskabelige landvininger: Disse videnskabelige indsigter

lægger i den grad op til filosofiske overvejelser om, hvem vi er.

Hvad betød det f.eks. for os, da vi fandt ud af, at Jorden ikke er universets centrum; hvordan skal vi forstå og forholde os til Heisenbergs usikkerhedsprincip, og er der huller i Darwins lære, som stadig mangler at blive afdækket? I skolens kemibog er vi også alle blevet præsenteret for det periodiske system som en flot farverig planche, uden måske at have dvælet ved, hvor fantastisk det var at opdage, at naturen er stykket sammen af disse byggeklodser. Den menneskelige hjerne er desuden et stort kapitel for sig selv, og endnu har vi meget lidt viden om, hvordan den fungerer: Hvorfor føler vi f.eks. som vi gør, og hvorfor bliver nogle mennesker psykiske syge?

Dannelse handler måske mest om evnen til se det hele i et større perspektiv og i sammenhæng. Det kræver viden, som kan bruges. Når vi stadig interesserer os for gamle dage, er det jo ikke nødvendigvis, fordi vi er nostalgiske. Viden om fortiden kan hjælpe os til at forstå nutiden - og at forme fremtiden.

Kendskab til videnskab, kunst, kultur, samfund er – sammen med meget andet – elementer til 'dannelse'. På samme måde som kendskab til kristendom og andre religioner og idéer og deres historie er det. I det sammensurium må vi hver især placere os med vore egne overvejelser, synspunkter og sympatier.

DEBAT

AF KARIN LILTORP